

Informacje bieżące

Wyniki wstępne

Warszawa, 2007–09–24

BADANIE KONIUNKTURY

Koniunktura w przemyśle, budownictwie, handlu i usługach we wrześniu 2007 r.

Ogólny klimat koniunktury w **przetwórstwie przemysłowym** jest we wrześniu oceniany pozytywnie, na poziomie obserwowanym od marca br. Na optymistyczne nastroje przedsiębiorców wpływają nadal zadowalające oceny bieżącego portfela zamówień, produkcji i sytuacji finansowej, przy ostrożniejszych niż w sierpniu odpowiednich prognozach. Optymistyczne oceny koniunktury zgłaszają przedsiębiorcy prowadzący działalność we wszystkich badanych działach przetwórstwa przemysłowego.

We wrześniu ogólny klimat koniunktury w **budownictwie** oceniany jest optymistycznie, nieznacznie gorzej niż w sierpniu br. i we wrześniu ubiegłego roku. Spowodowane to jest ostrożniejszymi niż przed miesiącem, choć nadal korzystnymi ocenami dotyczącymi bieżącego i przyszłego portfela zamówień, produkcji budowlano-montażowej i sytuacji finansowej badanych przedsiębiorstw.

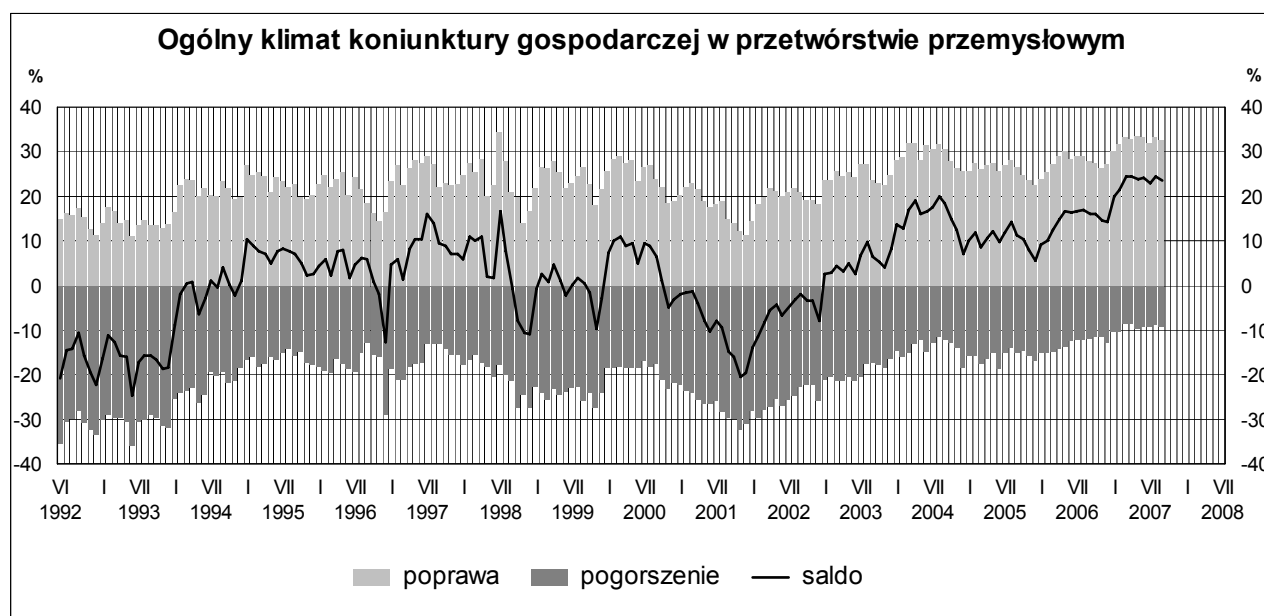
We wrześniu ogólny klimat koniunktury w **handlu detalicznym** jest oceniany pozytywnie, nieznacznie gorzej niż w sierpniu, lecz lepiej niż w analogicznym miesiącu ostatnich trzynastu lat. Wpływają na to mniej optymistyczne prognozy dotyczące sprzedaży oraz sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Bieżąca sprzedaż i sytuacja finansowa są nadal oceniane pozytywnie, nieznacznie lepiej niż w sierpniu.

We wrześniu we wszystkich badanych grupach przedsiębiorstw **usługowych**¹ oceny koniunktury są pozytywne. Najbardziej korzystne opinie, lepsze od sygnalizowanych w sierpniu i w analogicznym miesiącu od 2003 r., zgłaszają firmy z sekcji pośrednictwo finansowe. Najmniej korzystnie, podobnie jak przed miesiącem oceniają ogólny klimat koniunktury jednostki z sekcji ochrona zdrowia i opieka społeczna.

¹ Obejmują następujące sekcje według PKD: **H** – Hotele i restauracje, **I** – Transport, gospodarka magazynowa i łączność, **J** – Pośrednictwo finansowe, **K** – Obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej, **M** – Edukacja, **N** – Ochrona zdrowia i opieka społeczna, **O** – Pozostała działalność usługowa komunalna, społeczna i indywidualna.

Niniejszy dokument został sporządzony przy finansowej pomocy Unii Europejskiej. Poglądy w nim prezentowane są poglądami Głównego Urzędu Statystycznego, a zatem nie mogą być w żadnym wypadku uznawane za odzwierciedlenie oficjalnej opinii Komisji Europejskiej.

1. Przetwórstwo przemysłowe

We wrześniu **ogólny klimat koniunktury** jest oceniany podobnie jak w sierpniu (plus 24). Poprawę koniunktury w obu miesiącach sygnalizuje 33% badanych przedsiębiorstw, jej pogorszenie – 9%. Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorcy sygnalizują szybszy wzrost bieżącego portfela zamówień (zarówno krajowego jak i zagranicznego), zwiększa się też bieżąca produkcja. Odpowiednie prognozy są korzystne, choć nieco ostrożniejsze od przewidywań z sierpnia. Poziom zapasów wyrobów gotowych kształtuje się nadal nieco poniżej poziomu uważanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Utrzymuje się notowana od marca korzystna sytuacja finansowa przedsiębiorstw. Mimo nieznacznych trudności w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy bez opóźnień regulują swoje zobowiązania finansowe. W najbliższych miesiącach przewiduje się dalszą, choć nieco wolniejszą niż prognozowano w sierpniu, poprawę sytuacji finansowej przedsiębiorstw. W najbliższych miesiącach przedsiębiorcy planują utrzymanie wzrostu zatrudnienia na poziomie prognozowanym w sierpniu. Ceny wyrobów gotowych mogą rosnać nieco szybciej niż wskazywały prognozy z poprzedniego miesiąca.

Na ogólny klimat koniunktury w przetwórstwie przemysłowym składa się zróżnicowana sytuacja w poszczególnych jego działach. We wrześniu najbardziej korzystne oceny ogólnego klimatu koniunktury formułują producenci: masy włóknistej, papieru oraz wyrobów z papieru (plus 33 – spadek o 1 punkt), wyrobów chemicznych (plus 32 – spadek o 2 punkty), wyrobów z pozostałych surowców niemetalicznych (plus 31 – wzrost o 2 punkty), mebli (plus 29 – wzrost o 2 punkty), metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń (plus 29 – spadek o 2 punkty), drewna i wyrobów z drewna oraz z korka (z wyłączeniem mebli), wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania (plus 28 – wzrost o 5 punktów), maszyn i aparatury elektrycznej (plus 28 – spadek o 5 punktów), artykułów spożywczych i napojów; produkcja wyrobów tytoniowych (plus 27 – spadek o 1 punkt) oraz prowadzący działalność wydawniczą; poligraficzną i reprodukcję zapisanych nośników informacji (plus 27 – utrzymuje się wartość z poprzedniego miesiąca).

Producenci **wyrobów chemicznych** oceniają koniunkturę mniej optymistycznie niż w zeszłym miesiącu. Spowodowane to jest ostrożniejszymi niż w sierpniu przewidywaniami dotyczącymi portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie oceny bieżące są korzystniejsze niż przed miesiącem. Zapasy wyrobów gotowych przekraczają poziom uznawany przez producentów za wystarczający. Odnotowywane zwiększanie się opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów powoduje, że mniej optymistycznie oceniają swoje możliwości producenci terminowego regulowania bieżących zobowiązań finansowych. Prognozy dotyczące przyszłej sytuacji finansowej są też mniej korzystne od formułowanych w ubiegłym miesiącu. Przewidywany wzrost liczby zatrudnionych może być nieco mniejszy niż planowano w sierpniu. Ceny wyrobów chemicznych mogą rosnąć w tempie zbliżonym do sygnalizowanego w prognozach formułowanych przed miesiącem.

Producenci **mebli** oceniają koniunkturę optymistycznie, nieco korzystniej niż przed miesiącem. Ma na to wpływ poprawa ocen dotyczących bieżącego i przyszłego portfela zamówień i produkcji. Zapasy wyrobów gotowych kształtują się na poziomie niższym od uznawanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Mimo iż zwiększają się opóźnienia w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy terminowo regulują zobowiązania finansowe. Prognozy sytuacji finansowej są korzystne, lepsze od przewidywań z sierpnia. Dyrektorzy planują zwiększyć zatrudnienie. Prognozowany wzrost cen mebli może być nieco wyższy od przewidywanego przed miesiącem.

Producenci **maszyn i aparatury elektrycznej** oceniają koniunkturę optymistycznie, choć mniej korzystnie niż w sierpniu. Wpływają na to gorsze niż przed miesiącem oceny dotyczące zarówno bieżącego jak i przyszłego portfela zamówień oraz przyszłej produkcji. Bieżąca produkcja jest oceniana bardziej optymistycznie niż przed miesiącem. Zapasy wyrobów gotowych kształtują się na poziomie nieznacznie niższym od uznawanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Mimo niewielkich opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, przedsiębiorcy terminowo regulują swoje zobowiązania finansowe. Przewidywania w tym zakresie są nadal korzystne, choć ostrożniejsze niż przed miesiącem. Dyrektorzy planują dalszy wzrost zatrudnienia, choć na mniejszą skalę niż prognozowano w ubiegłym miesiącu. Ceny maszyn i aparatury elektrycznej mogą rosnąć wolniej niż prognozowano w sierpniu.

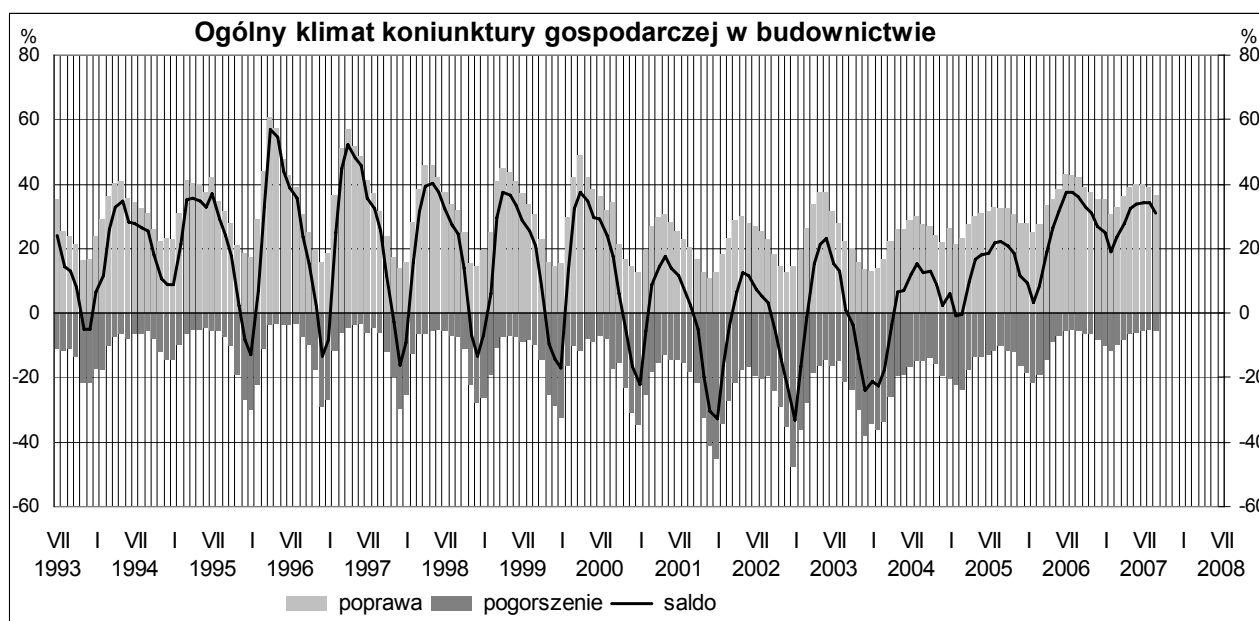
W przedsiębiorstwach produkujących **artykuły spożywcze, napoje i wyroby tytoniowe** koniunktura oceniana jest nadal optymistycznie, podobnie jak przed miesiącem. Utrzymuje się wzrost bieżącego portfela zamówień i produkcji. Przewidywania w tym zakresie są nieznacznie ostrożniejsze niż w sierpniu. Poziom zapasów wyrobów gotowych jest niższy od uznawanego przez przedsiębiorców za wystarczający. Mimo utrzymujących się opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, producenci nadal terminowo regulują swoje bieżące zobowiązania finansowe. Prognozy dotyczące sytuacji finansowej są w dalszym ciągu optymistyczne. Dyrektorzy planują niewielki wzrost zatrudnienia, nieco większy niż przewidywano w ubiegłym miesiącu. Ceny artykułów spożywczych, napojów i wyrobów tytoniowych mogą rosnąć szybciej niż prognozowano w sierpniu.

We wrześniu dyrektorzy firm produkujących wyroby **włókiennicze** oceniają koniunkturę korzystniej niż miesiąc wcześniej. Spowodowane to jest szybszym niż w sierpniu wzrostem zarówno bieżącego jak i przyszłego portfela zamówień i produkcji. Nieznacznie zmniejszają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Mimo iż dyrektorzy przedsiębiorstw sygnalizują zwiększenie opóźnień w ściąganiu należności od kontrahentów, to z nieznacznymi tylko trudnościami regulują swoje zobowiązania

finansowe. Prognozy sytuacji finansowej są optymistyczne. Przedsiębiorcy planują zwiększyć zatrudnienie. Ceny wyrobów włókienniczych mogą rosnąć szybciej niż przewidywała prognoza sprzed miesiąca.

Producenci **sprzętu i urządzeń rtv** oceniają we wrześniu koniunkturę pozytywnie, lepiej niż przed miesiącem. Spowodowane to jest bardziej optymistycznymi przewidywaniami dotyczącymi portfela zamówień i produkcji. Odpowiednie oceny bieżące są też lepsze niż w sierpniu. Zwiększają się nadmierne zapasy wyrobów gotowych. Producenci nie odczuwają trudności w ściąganiu należności od kontrahentów, co powoduje, że mogą regulować swoje bieżące zobowiązania finansowe z mniejszymi opóźnieniami niż w sierpniu. Przewidywania w tym zakresie są lepsze niż przed miesiącem i charakteryzują się niewielkim optymizmem. Dyrektorzy zamierzają dokonać redukcji zatrudnienia na poziomie przewidywań sprzed miesiąca. Ceny sprzętu i urządzeń rtv mogą ulec dalszym obniżkom.

2. Budownictwo

We wrześniu **ogólny klimat koniunktury** w budownictwie kształtuje się na poziomie plus 31 (w sierpniu plus 34). Poprawę koniunktury sygnalizuje 37% przedsiębiorstw, a jej pogorszenie 6% (w sierpniu odpowiednio 39% i 5%). Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

Przedsiębiorstwa odnotowują nadal znaczący, choć nieco wolniejszy niż w sierpniu wzrost **portfela zamówień** i **produkcji budowlano-montażowej**. Przewidywania na najbliższe trzy miesiące w tym zakresie są nadal korzystne, choć ostrożniejsze niż w ubiegłym miesiącu. W konsekwencji należy oczekiwać nieco wolniejszego wzrostu **zatrudnienia** w budownictwie.

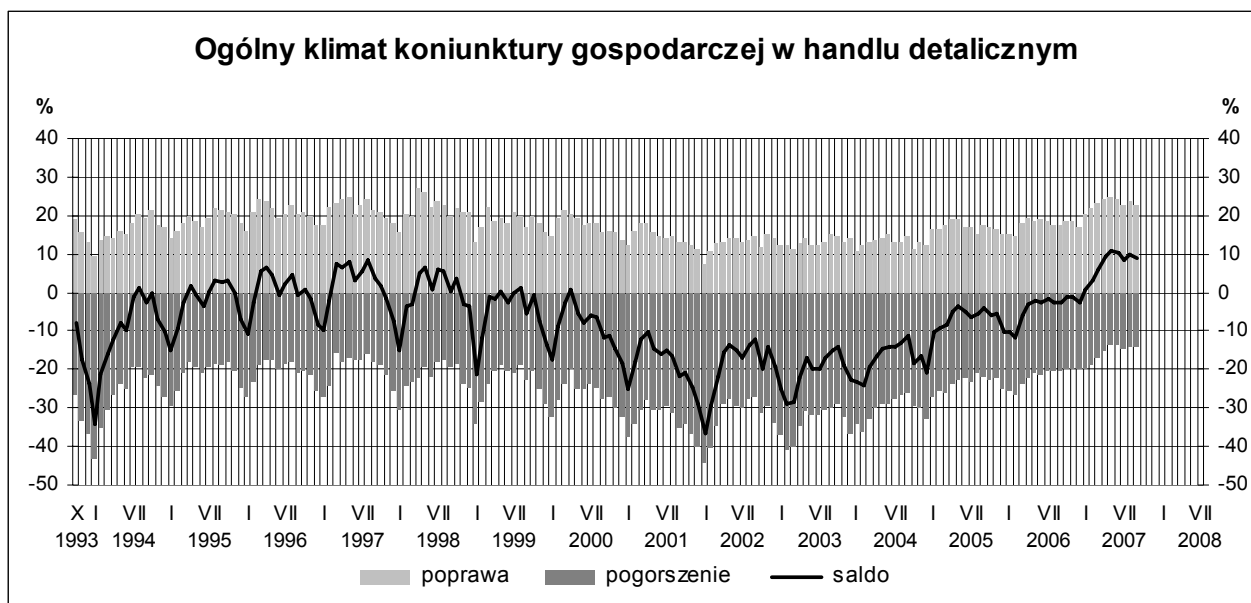
Zarówno oceny bieżącej **sytuacji finansowej** przedsiębiorstw budowlano-montażowych jak i jej prognozy są w dalszym ciągu korzystne, choć ostrożniejsze niż w sierpniu. W porównaniu z przewidywaniami z ubiegłego miesiąca przedsiębiorcy przewidują wolniejszy, choć nadal znaczący, wzrost **cen** realizacji robót budowlano-

montażowych.

Odsetek przedsiębiorstw nie odczuwających żadnych **barier w prowadzeniu działalności budowlano-montażowej** kształtuje się na poziomie 4% (podobnie jak w sierpniu br. i we wrześniu 2006 r.). Największe trudności napotykane przez przedsiębiorstwa związane są z niedoborem wykwalifikowanych pracowników (59% badanych przedsiębiorstw we wrześniu, 58% w sierpniu br. wobec 47% we wrześniu ub. roku) oraz kosztami zatrudnienia (58% we wrześniu, 59% w sierpniu br. wobec 53% we wrześniu ub. roku). W skali roku w największym stopniu wzrosło znaczenie bariery związanej z kosztami materiałów (46% jednostek we wrześniu br. wobec 52% w ubiegłym miesiącu i 27% we wrześniu 2006 r.), natomiast zmalało – znaczenie barier związanych z konkurencją ze strony innych firm (51% we wrześniu, 49% w sierpniu br. wobec 61% we wrześniu ub. roku), niedostatecznym popytem (16% we wrześniu, 17% w sierpniu br. wobec 22% we wrześniu ub. roku) oraz trudnościami z uzyskaniem kredytu (9% w sierpniu i wrześniu br. wobec 15% we wrześniu ub. roku).

Podobnie jak przed rokiem, we wrześniu br. 6% przedsiębiorstw budowlano-montażowych ocenia swoje **zdolności produkcyjne** jako zbyt duże w stosunku do oczekiwanego w okresie najbliższych dwunastu miesięcy portfela zamówień, 76% jako wystarczające, a 18% jako zbyt małe.

3. Handel detaliczny

We wrześniu **ogólny klimat koniunktury** w handlu detalicznym kształtuje się na poziomie plus 9 (plus 10 w sierpniu). Poprawę koniunktury sygnalizuje 23% badanych przedsiębiorstw (przed miesiącem 24%), jej pogorszenie, tak jak w sierpniu – 14%. Pozostałe przedsiębiorstwa uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie.

We wrześniu oceny bieżącej sprzedaży towarów są pozytywne, zbliżone do formułowanych w sierpniu. Również sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana optymistycznie. Stan zapasów towarów posiadanych przez przedsiębiorców przekracza

poziom uznawany za wystarczający. Wobec przewidywanego wolniejszego wzrostu sprzedaży i ostrożniejszych, choć nadal korzystnych prognoz dotyczących sytuacji finansowej przedsiębiorstw, zamówienia na towary u dostawców będą rosnąć w mniejszym stopniu niż planowano w ubiegłym miesiącu. Przedsiębiorcy sygnalizują wzrost bieżących i przyszłych cen towarów, nieco szybszy od zgłaszanego przed miesiącem. W badanych jednostkach przewidywane jest niewielkie zwiększenie zatrudnienia, na poziomie zbliżonym do prognozowanego w sierpniu.

Oceny koniunktury w poszczególnych branżach handlu detalicznego są pozytywne. Na najwyższym poziomie kształtuje się wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury dla branży **meble, rtv, agd** – plus 30 (plus 28 w sierpniu). Dla branży **włókno, odzież, obuwie** wskaźnik wynosi plus 11 (plus 10 przed miesiącem), dla branży **pojazdy samochodowe** – plus 10 (plus 13 w ubiegłym miesiącu), a dla branży **żywnościowej** – plus 1 (plus 6 w sierpniu).

W jednostkach branży **meble, rtv, agd** odnotowuje się szybszy niż w sierpniu wzrost bieżącej sprzedaży towarów. W konsekwencji również sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest oceniana bardziej optymistycznie niż przed miesiącem. Przewidywany wzrost przyszłej sprzedaży utrzymuje się na poziomie prognoz sprzed miesiąca. Sytuacja finansowa może być lepsza niż w sierpniu. W związku z tym przedsiębiorcy zamierzają zwiększyć ilość zamawianych towarów u dostawców, mimo iż bieżące zapasy przekraczają poziom uznawany za wystarczający. We wrześniu zarówno bieżące jak i przewidywane ceny towarów rosną szybciej niż w sierpniu. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują wzrost zatrudnienia zbliżony do prognoz z ubiegłego miesiąca.

Optymistyczne, nieznacznie lepsze niż przed miesiącem oceny, koniunktury w branży **włókno, odzież, obuwie** są wynikiem bardziej korzystnych prognoz dotyczących przyszłej sprzedaży i sytuacji finansowej przedsiębiorstw, przy pozytywnych ocenach bieżącej sprzedaży. Zmniejszają się trudności finansowe przedsiębiorstw. Pozytywne prognozy sprzedaży, przy malejących nadmiernych zapasach, mogą spowodować wzrost zamówień u dostawców. We wrześniu przedsiębiorstwa zgłaszają niewielki spadek bieżących cen towarów, znacznie mniejszy niż przed miesiącem. W najbliższych miesiącach przewidywany jest wzrost cen. Dyrektorzy przedsiębiorstw planują wzrost zatrudnienia.

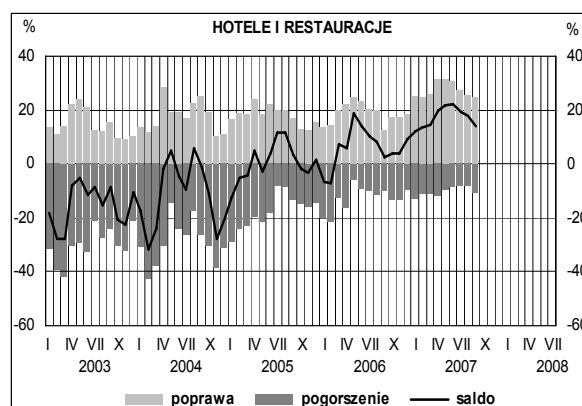
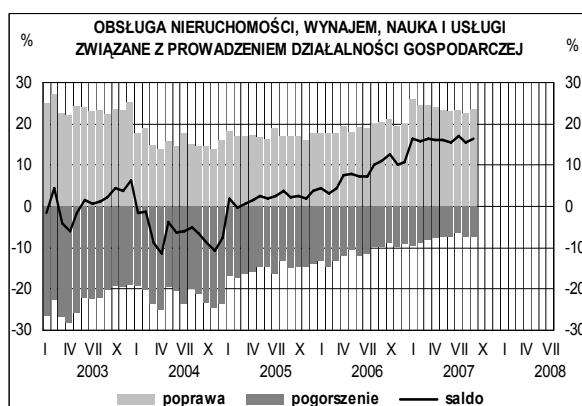
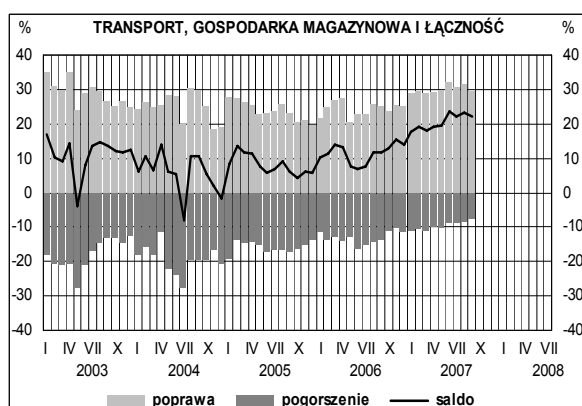
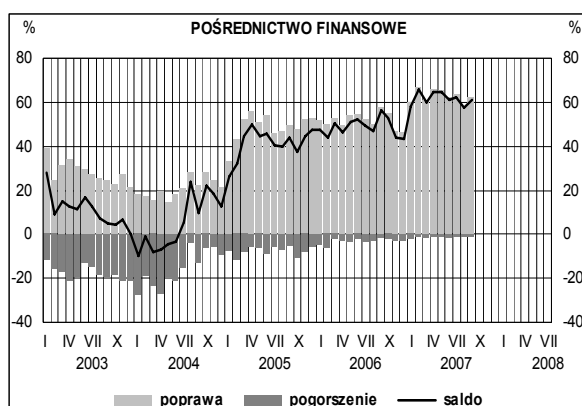
We wrześniu przedsiębiorstwa branży **pojazdy samochodowe** sygnalizują znacznie wolniejszy niż przed miesiącem wzrost bieżącej sprzedaży towarów. Mimo to sytuacja finansowa przedsiębiorstw jest lepsza niż w sierpniu. Przewidywania dotyczące przyszłej sprzedaży są ostrożniejsze od prognoz z ubiegłego miesiąca, czego konsekwencją są mniej korzystne prognozy sytuacji finansowej. W związku z tym przedsiębiorcy planują znacznie mniejszy wzrost zamówień na towary u dostawców. Bieżące ceny towarów rosną szybciej niż w sierpniu. W najbliższych miesiącach należy oczekiwać wzrostu cen na poziomie prognoz sprzed miesiąca. Przedsiębiorcy przewidują niewielki wzrost zatrudnienia, mniej znaczący niż planowali przed miesiącem.

We wrześniu utrzymuje się wzrost bieżącej sprzedaży **żywności**, w konsekwencji czego sytuacja finansowa przedsiębiorstw oceniana jest korzystnie, na poziomie z sierpnia. Na najbliższe miesiące przewiduje się niewielkie ograniczenie sprzedaży, które może spowodować pogorszenie sytuacji finansowej przedsiębiorstw. Stan zapasów towarów nieznacznie przekracza poziom uznawany za wystarczający. Mimo to ilość towarów zamawianych u dostawców może nieznacznie wzrastać. Wzrost cen żywności

jest szybszy od zgłaszanego przed miesiącem. Odpowiednie prognozy wskazują na możliwy dalszy ich wzrost. W najbliższych miesiącach dyrektorzy przedsiębiorstw przewidują nieznacznie zwiększyć zatrudnienia.

Spośród badanych jednostek 4,3% deklaruje, że nie odczuwa żadnych **barier w prowadzeniu bieżącej działalności** (4,5% w sierpniu br. wobec 3,9% przed rokiem). Największe trudności napotymane przez przedsiębiorstwa związane są z konkurencją na rynku (barierę tę – tak jak przed miesiącem – zgłasza 71%, we wrześniu ub.r. – 75%), kosztami zatrudnienia (64% we wrześniu i 63% w sierpniu br. wobec 56% we wrześniu 2006 r. – jest to bariera, której znaczenie w skali roku najbardziej wzrosło) oraz wysokimi obciążeniami na rzecz budżetu (56% badanych przedsiębiorstw we wrześniu i 54% w sierpniu br. wobec 52% we wrześniu 2006 r.). W porównaniu z wrześniem ubiegłego roku w najbardziej znaczącym stopniu zmalała uciążliwość bariery związanej z niedostatecznym popytem (z 46% do 34% we wrześniu 2007 r.).

4. Usługi

Od początku 2005 r. utrzymują się bardzo korzystne oceny koniunktury jednostek z sekcji **pośrednictwo finansowe**. We wrześniu jest ona oceniana nadal bardzo optymistycznie, nieco lepiej niż przed miesiącem (plus 61 wobec plus 58 w sierpniu). Poprawę koniunktury odnotowuje 62% badanych firm, a jej pogorszenie – 1% (w sierpniu poprawę zgłaszało 58%, badane jednostki nie sygnalizowały pogorszenia swojej sytuacji). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Na poprawę ocen koniunktury wpływają bardziej optymistyczne niż zgłaszane w ubiegłym miesiącu oceny

bieżącego i przyszłego popytu oraz bieżącej sprzedaży. W konsekwencji obecna i przyszła sytuacja finansowa jest oceniana bardzo korzystnie. Dyrektorzy firm sygnalizują nieznaczny wzrost bieżących cen usług. Przyszłe ceny mogą rosnać w stopniu zbliżonym do przewidywanego w ubiegłym miesiącu. Nadal prognozowany jest wzrost zatrudnienia.

Od połowy 2006 r. obserwowana jest tendencja wzrostowa koniunktury w sekcji **transport, gospodarka magazynowa i łączność**. We wrześniu wskaźnik ogólnego klimatu koniunktury kształtuje się na poziomie plus 22 (w sierpniu plus 23). Poprawę koniunktury odnotowuje 30% badanych firm, a jej pogorszenie – 8% (w sierpniu odpowiednio: 31% i 8%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Przedsiębiorcy sygnalizują nieco wolniejsze niż w sierpniu tempo wzrostu bieżącego popytu i sprzedaży, a w konsekwencji i sytuacji finansowej. Oczekuje się, że w najbliższych trzech miesiącach zarówno popyt na tego typu usługi jak i ich sprzedaż będą nadal rosnać. Można się też spodziewać dalszej poprawy sytuacji finansowej badanych jednostek. Przedsiębiorcy przewidują wzrost zatrudnienia, choć w skali nieco mniejszej niż prognozowano w sierpniu. Sygnalizują również spadek bieżących i przyszłych cen oferowanych usług.

Przedsiębiorstwa usługowe z sekcji **obsługa nieruchomości, wynajem, nauka i usługi związane z prowadzeniem działalności gospodarczej** od początku 2005 r. oceniają swoją koniunkturę coraz bardziej optymistycznie. We wrześniu oceny te kształtują się na poziomie plus 16 (w sierpniu plus 15). Poprawę koniunktury odnotowuje 23% badanych firm, a jej pogorszenie – 7% (w sierpniu odpowiednio: 22% i 7%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Oceny zarówno bieżącego jak i prognozowanego popytu oraz sprzedaży są optymistyczne, zbliżone do formułowanych przed miesiącem. Korzystne są też oceny bieżącej i przewidywanej sytuacji finansowej. Dyrektorzy jednostek planują dalszy wzrost zatrudnienia na poziomie zbliżonym do prognoz sprzed miesiąca. Sygnalizowany jest też wzrost zarówno bieżących jak i przyszłych cen oferowanych usług.

Od początku 2006 r. jednostki z sekcji **hotele i restauracje** zgłaszają korzystne oceny koniunktury. W wrześniu są one pozytywne, choć nieco mniej optymistyczne niż przed miesiącem (plus 14 wobec plus 18 w sierpniu). Poprawę koniunktury odnotowuje 25% badanych firm, a jej pogorszenie – 11% (w sierpniu odpowiednio: 26% i 8%). Pozostałe jednostki uznają, że ich sytuacja nie ulega zmianie. Na ostrożniejsze oceny koniunktury wpływają mniej korzystne niż przed miesiącem opinie dotyczące zarówno bieżącego jak i przyszłego popytu oraz sprzedaży usług, a także sytuacji finansowej. We wrześniu dyrektorzy firm sygnalizują nieco wolniejszy niż przed miesiącem wzrost bieżących i przyszłych cen. Przewidywany jest niewielki wzrost zatrudnienia, mniej znaczący niż prognozowano w sierpniu.